

M Archaeology
Amsterdam Centre for Ancient Studies and Archaeology
Universiteit van Amsterdam

© 2026 Academion

www.academion.nl
info@academion.nl

Projectcode P2417

Inhoud

Samenvatting	4
Scoretabel	5
Introductie	6
Procedure	6
Panel	7
Informatie over de instelling en opleiding	8
Beschrijving van de beoordelingsstandaarden	9
Organisatie	9
Aanbevelingen van het vorige visitatiepanel	9
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	9
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	12
Standaard 3. Toetsing	20
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	23
Eindoordeel	24
Aanbevelingen	24
Bijlage 1. Beoogde leerresultaten	25
Bijlage 2. Opleidingscurriculum	27
Bijlage 3. Bezoekprogramma	28
Bijlage 4. Geraadpleegde materialen	29

Samenvatting

Beoogde leerresultaten

Het panel concludeert dat de master Archaeology beschikt over helder geformuleerde en inhoudelijk sterke beoogde leerresultaten die overtuigend op NLQF-7-niveau zijn geplaatst. De opleiding biedt een solide academische basis waarin theorievorming, methodologie en digitale toepassingen op doordachte wijze geïntegreerd zijn. Met de combinatie van Europese en Mediterrane archeologie enerzijds en digitalisering anderzijds heeft de master een onderscheidend, eigentijds profiel. Het panel is te spreken over deze profilering en ziet dat de opleiding meer kwaliteit in huis heeft dan zij in haar huidige profilering uitdraagt. De aandacht voor professionele vaardigheden vormt een sterk punt van de opleiding dat beter zichtbaar gemaakt kan worden in de externe positionering. De DAH-specialisatie heeft een scherp en coherent profiel. Volgens het panel is de EMA-track ambitieus in thematische en regionale breedte. Met het oog op toekomstige personele ontwikkelingen beveelt het panel aan dat de opleiding expliciete keuzes maakt in inhoud en positionering, zodat ambitie, uitvoerbaarheid en verwachtingen van studenten en werkveld in balans blijven.

Onderwijsleeromgeving

Het curriculum van de masteropleiding Archaeology is volgens het panel compact, inhoudelijk rijk en coherenter dan op basis van de formele beschrijving zichtbaar. Er is een sterke integratie van theorie, methodologie en onderzoeksvaardigheden, zichtbaar in onderwijs, onderzoeksopdrachten en het afstudeertraject. Studenten ontwikkelen vaardigheden die in de praktijk goed toepasbaar zijn, mede door projectonderwijs, research skills en directe toepassing van methoden. Het panel adviseert de opleiding om deze praktische componenten nog sterker te profileren en waar mogelijk uit te breiden, bijvoorbeeld door studenten expliciet te leren een programma van eisen op te stellen voor archeologische projecten. Daarnaast beveelt het panel aan om binnen de DAH-track de erfgoedcomponent explicieter en consistentier te positioneren binnen meerdere cursussen, of – indien dat niet haalbaar is – de reikwijdte en ambitie daarvan realistischer te communiceren. Op dit moment is deze component onvoldoende onderscheidend ten opzichte van de EMA-track en draagt het niet bij aan een helder en herkenbaar profiel van de specialisatie. Het panel constateert dat GenAI nog beperkt is ingebed, maar ziet de taskforce AI als een belangrijke stap en moedigt verdere verantwoorde integratie in het onderwijs nadrukkelijk aan.

De master biedt studenten mogelijkheden tot praktijkervaring, vooral binnen de DAH-track, waar stage verplicht is. Voor EMA-studenten is toegang tot stageplaatsen echter minder vanzelfsprekend. De aangeboden stages zijn bovendien niet primair gericht op de archeologische werkpraktijk; studenten die ervaring willen opdoen bij opgravingen of archeologische bedrijven moeten dit veelal zelfstandig organiseren, vaak in januari, een periode die logistiek uitdagend is en waarin studenten nog weinig netwerk hebben. Het panel adviseert daarom om duidelijk en transparant te communiceren over wat daadwerkelijk gegarandeerd kan worden én te onderzoeken hoe het aantal en de bereikbaarheid van stages kan worden uitgebreid, zodat de werkveldoriëntatie steviger wordt verankerd.

De onderwijsvisie en het didactisch concept zijn overtuigend: kleinschalige, activerende werkvormen, intensieve begeleiding, interdisciplinariteit en international classroom dragen bij aan een stimulerende leeromgeving. Het panel beveelt aan om toekomstige risico's door personele verschuivingen proactief te adresseren door transparantie over aanwezige expertises en een stabiel stafbeleid. De studeerbaarheid is goed, mede door overzichtelijke roosters, regelmatige feedback en laagdrempelige begeleiding. Internationale studenten zouden nog beter gefaciliteerd kunnen worden bij het vinden van stages. De keuze voor Engels als onderwijstaal onderschrijft het panel volledig. Het acht deze keuze passend voor de

internationale oriëntatie van de opleiding. Faciliteiten, zoals het 4D-lab, laboratoria en collecties, zijn goed toegankelijk en ondersteunen de specialisaties.

Toetsing

Het panel constateert dat het toetsbeleid en het systeem van toetsing van de masteropleiding Archaeology goed zijn doordacht en solide zijn ingebed in het onderwijsprogramma. De opleiding hanteert een breed palet aan toetsvormen dat aansluit bij de academische en professionele competenties die de master beoogt te ontwikkelen. De koppeling tussen leerdoelen, toetsvormen en eindkwalificaties is overtuigend uitgewerkt en wordt door studenten als transparant en inzichtelijk ervaren. Het panel waardeert daarnaast de eerste stappen die worden gezet om toetsing aan te passen aan GenAI-ontwikkelingen, en moedigt verdere uitwerking hiervan nadrukkelijk aan. De borging van toetskwaliteit en diplomering is goed georganiseerd. Ondanks de formeel gescheiden examencommissies wordt, mede dankzij identieke procedures en frequente afstemming, in de praktijk een effectieve gezamenlijke kwaliteitsbewaking gerealiseerd. De jaarlijkse dubbel uitgevoerde steekproeven op de beoordeling van eindwerken zorgen zelfs voor een extra sterke controle.

Het panel signaleert enkele aandachtspunten. Bij het Master Project, waarin een digitaal product met een scriptie wordt gecombineerd, bestaat het risico van onevenredige werkbelasting; de opleiding dient hier alert te blijven op een goede balans. Daarnaast beveelt het panel aan rubrics in te voeren voor de beoordeling van scripties, om de consistentie verder te versterken.

Gerealiseerde leerresultaten

Het panel constateert dat de gerealiseerde eindkwalificaties van de masteropleiding Archaeology aantoonbaar worden behaald. De beoordeelde eindwerken tonen een overtuigende groei naar masterniveau: studenten voeren zelfstandig onderzoek uit, verwerken primaire bronnen en koppelen hun analyses aan relevante archeologische discussies. Ook de arbeidsmarktpositie van alumni is sterk; zij vinden doorgaans snel passend werk binnen de archeologische en erfgoedsector, waarmee de opleiding haar doelstellingen realiseert.

Scoretabel

Het panel beoordeelt de opleiding als volgt:

Masteropleiding Archaeology

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

Het visitatiepanel heeft het rapport ingezien en is akkoord met de inhoud. Namens het panel,

Prof. dr. Fleur Kemmers, voorzitter

Yannick Slagter MA, secretaris

Datum: 29 januari 2026

Introductie

Procedure

Visitatie

De masteropleiding Archaeology van de Universiteit van Amsterdam werd op 29 en 30 oktober 2025 door een onafhankelijk peer review panel beoordeeld in het kader van de visitatiegroep WO Archeologie. Dit cluster bestond uit 8 opleidingen van de Universiteit van Amsterdam, de Vrije Universiteit Amsterdam, de Universiteit Leiden en de Rijksuniversiteit Groningen. De opleidingen van de Universiteit van Amsterdam werken samen met de Vrije Universiteit Amsterdam in het aanbieden van deze opleidingen in het Amsterdam Centre for Ancient Studies and Archaeology (ACASA). De beoordeling verliep volgens de procedure en standaarden van het NVAO Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (d.d. 1 april 2024).

In opdracht van het cluster WO Archeologie verzorgde evaluatiebureau Academion de begeleiding van de visitatie. Yannick Slagter trad op als coördinator van het cluster en als secretaris bij de visitaties. Hij is door de NVAO gecertificeerd en als secretaris geregistreerd.

Panelsamenstelling

In samenspraak met de instellingen en opleidingen stelde Academion het visitatiepanel samen, rekening houdend met de expertise en onafhankelijkheid van de leden. Om de onderlinge consistentie tussen de beoordelingspanels binnen het cluster te versterken droeg de coördinator vanuit Academion zorg voor een gezamenlijke instructie voor de panelleden en een vergelijkbare beoordelingswijze bij alle bezoeken. Ook was deze consistentie een aandachtspunt bij alle afsluitende bijeenkomsten van panels tijdens de bezoeken. Ten slotte zorgde overlap in beoordelingspanels van de verschillende bezoeken in het cluster voor verdere versterking van de consistentie. De samenstelling van de panels was daarbij zo vormgegeven dat de voorzitter bij alle drie de visitaties deelnam, en twee panelleden ieder aan twee bezoeken deelnamen. Zo namen aan ieder bezoek minstens twee panelleden deel die ook in een ander beoordelingspanel in het cluster zaten.

De NVAO stemde op 24 juni 2025 in met de samenstelling van het panel. De coördinator instrueerde de panelvoorzitter op 12 mei 2025 over diens rol binnen de visitatie volgens het Profiel van de voorzitter (NVAO 2016).

Vorbereiding

De contactpersonen van de instelling stelden voor het visitatiebezoek een bezoekprogramma op in overleg met de coördinator (zie bijlage 3). De opleiding selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Daarnaast bepaalde de opleiding dat het ontwikkelgesprek zou worden vormgegeven als onderdeel van het bezoek. Op basis van dit gesprek werd een apart ontwikkelverslag gemaakt.

In de aanloop naar de visitatie stuurde de opleiding een lijst van afgestudeerden van studiejaar 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 naar de coördinator. Uit deze lijst selecteerde de panelvoorzitter in samenspraak met de coördinator 16 eindwerken. Vanwege de intensieve samenwerking binnen deze masteropleidingen is met de NVAO een reductie in eindwerken overeengekomen (als per mail van 18 november 2024), waarbij zestien scripties in totaal, dus acht eindwerken per instelling moeten worden beoordeeld. Bij de samenstelling hielden zij rekening met de spreiding van de eindcijfers, de

beoordelaars, en de verschillende afstudeerrichtingen. Sinds 2024-25 kent het programma twee afstudeerrichtingen (specialisaties). Afstudeerrichtingen van voor deze curriculumwijziging zijn ook meegenomen in de selectie. Deze selectie is representatief voor het aantal afgestudeerden in elke specifieke specialisatie.

Voorafgaand aan het bezoek stelde de opleiding de geselecteerde eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren beschikbaar aan het panel. Ook zond de opleiding het panel hun zelfevaluatie-rapport en aanvullende stukken toe (zie bijlage 4).

De panelleden bestudeerden de ontvangen informatie en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. Het student-lid heeft geen eindwerken bestudeerd. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden. Kort voor de visitatie hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van het zelfevaluatie-rapport, de gelezen eindwerken en de taakverdeling ter sprake kwamen. Ook werd het panel geïnformeerd over de van toepassing zijnde beoordelingskader, de werkwijze en de planning van visitatie en rapportage.

Bezoek

Tijdens het visitatiebezoek sprak het panel met verschillende opleidingsvertegenwoordigers (zie bijlage 3). Ook bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopsprekkuur. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt. Het panel beëindigde de visitatie met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van de visitatie gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin deze de voorlopige indrukken, algemene observaties en suggesties voor ontwikkelpunten van het panel presenteerde.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat intern voor binnen Academion voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de secretaris het rapport naar de opleiding met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De secretaris paste de feitelijke onjuistheden in het rapport aan op aanwijzing van de panelvoorzitter. Vervolgens stelde het panel het rapport vast en stuurde de coördinator het naar het Amsterdam Centre for Ancient Studies and Archaeology (ACASA) en de Universiteit van Amsterdam.

Panel

Het panel dat de masteropleiding Archaeology aan de Universiteit van Amsterdam beoordeelde, bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. F. (Fleur) Kemmers, hoogleraar bij het Institut für Archäologische Wissenschaften aan de Goethe Universität Frankfurt am Main (Duitsland) [voorzitter];
- Prof. dr. A. (Astrid) Van Oyen, hoogleraar Archeologie aan de Radboud Universiteit;
- Prof. dr. R. (Robert) Van de Noort, Vice-Chancellor van de University of Reading (Verenigd Koninkrijk);
- Dr. E.M. (Liesbeth) Theunissen, senior onderzoeker Late Prehistorie bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- G.M. (Gijs) Thissen BA, research masterstudent Archaeology aan de Universiteit Leiden [student-lid].

Alle panelleden, de secretaris en de instelling hebben een onafhankelijkheidsverklaring ondertekend en kunnen bevestigen dat de beoordeling in volledige onafhankelijkheid is uitgevoerd.

Informatie over de instelling en opleiding

Naam van de instelling:	Universiteit van Amsterdam
Adres:	Spui 21, 1012WX Amsterdam
Website:	http://www.uva.nl
BRIN-nummer:	21PK
Status van de instelling:	Bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	Positief
Naam van de opleiding:	M Archeologie (Archaeology)
ISAT-nummer:	60805
Oriëntatie van de opleiding:	wo
Niveau van de opleiding:	Master (NLQF 7)
Studielast in EC:	60
Onderwijstaal:	Engels
Beroepsvereisten:	Ja
Afstudeerrichtingen:	European and Mediterranean Archaeology Digital Archaeology and Heritage
Locatie:	Amsterdam
Variant(en):	Voltijd
Visitatiegroepindeling:	WO Archeologie
Verleende graad:	MA
Inleverdatum NVAO:	1 mei 2026

Beschrijving van de beoordelingsstandaarden

Organisatie

De masteropleiding Archaeology is ondergebracht binnen het Amsterdam Centre for Ancient Studies and Archaeology (ACASA), een gezamenlijk onderwijs- en onderzoeksverband van de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Faculteit Geesteswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU). Binnen ACASA werken beide instellingen samen aan het onderwijs en onderzoek op het gebied van archeologie, erfgoed en oudheidstudies. Binnen deze masteropleidingen wordt intensief samengewerkt, maar beide universiteiten voeren twee afzonderlijke single-degree labels. Het is dus formeel geen joint degree in de zin van de WHW 7.3c. De opleiding valt onder de verantwoordelijkheid van beide faculteiten, maar kent een eigen opleidingsdirecteur, opleidingscommissie en examencommissie van beide instellingen; de opleidingscommissies vergaderen altijd samen. De staf bestaat uit onderzoekers en docenten van de UvA en de VU, die binnen ACASA samenwerken in onderwijs, onderzoek en begeleiding. Door deze unieke samenwerking biedt de masteropleiding studenten een interdisciplinair en internationaal georiënteerd programma met toegang tot een rijk scala aan onderzoeksfaciliteiten en expertise.

Aanbevelingen van het vorige visitatiepanel

Tijdens de vorige visitatie in maart 2020 is de masteropleiding Archaeology op alle standaarden met een voldoende beoordeeld. Het panel formuleerde destijds enkele aandachtspunten ter verdere ontwikkeling van het programma. Zo werd geadviseerd om de beoogde eindkwalificaties concreter te formuleren, zodat deze expliciet het profiel en het niveau van de master weerspiegelen. Ook werd gepleit voor een duidelijke profilering van het gebruik van wetenschappelijke methoden en technieken, ook in scripties. Het panel suggereerde daarnaast om de relatief lage instroom van studenten te verbeteren via gerichte communicatie en wervingsactiviteiten, onder meer gericht op hogescholen, en om de werkveldadviesraad actief te betrekken bij studentrekrutering. Daarnaast werd geconstateerd dat studenten weinig contact hebben met docenten buiten de onderwijsuren en individuele afspraken en dat een gezamenlijke sociale ruimte het groepsgevoel zou kunnen versterken. Tot slot werd aandacht gevraagd voor werkdruk en hoge belasting van het personeel. Het huidige panel constateert dat de opleiding de aanbevelingen serieus heeft opgepakt en in veel gevallen zichtbaar en succesvol verbeteringen heeft doorgevoerd, zowel op inhoudelijk, organisatorisch als facilitair niveau.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Profiel en beoogde leerresultaten

De masteropleiding Archaeology wordt sinds 2012-2013 aangeboden door de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) en de Universiteit van Amsterdam (UvA) binnen ACASA. Binnen deze opleidingen is sprake van intensieve vorm van samenwerking, niet zijnde samenwerking als bedoeld in WHW 7.3c. Het betreft een eenjarige opleiding (60 EC) op masterniveau, die studenten opleidt tot kritisch denkende en betrokken academici met specialistische kennis van de archeologie en erfgoedpraktijk. De opleiding beoogt afgestudeerden af te leveren die zowel in de wetenschappelijke wereld als in de beroepspraktijk zelfstandig kunnen functioneren.

De beoogde leerresultaten zijn uitgewerkt in eindkwalificaties die aansluiten bij de Dublin-descriptoren en het masterniveau (NLQF 7). Studenten verwerven specialistische kennis binnen één van twee specialisaties – European and Mediterranean Archaeology (EMA) of Digital Archaeology and Heritage (DAH) – en ontwikkelen inzicht in relevante theoretische, methodologische en institutionele kaders. Zij leren zelfstandig onderzoek opzetten en uitvoeren, complexe datasets analyseren, wetenschappelijke literatuur kritisch beoordelen en professionele en ethische vraagstukken duiden. Daarnaast worden academische en maatschappelijke communicatievaardigheden nadrukkelijk ontwikkeld en worden studenten gestimuleerd tot reflectie op hun eigen professionele groei, samenwerking en leervaardigheden. Voor DAH geldt aanvullend dat studenten digitale platforms leren selecteren en toepassen voor onderzoek en onderwijs.

Het programma heeft een thematische en geografische focus op Europa en het Middellandse Zeegebied, inclusief het Nabije Oosten, en bestrijkt de periode van circa 3000 v. Chr. tot heden. De EMA-specialisatie richt zich op regionale en periodespecifieke archeologie, terwijl DAH de nadruk legt op digitale en computationele methoden zoals GIS, 3D-modellering en virtuele reconstructie. De inhoudelijke breedte van vooral de EMA-track is ambitieus en vraagt om een zeer breed palet aan expertise binnen het docententeam. Door de integratie van theoretische verdieping, methodologische training en (digitale) toepassing onderscheidt de master zich nationaal en internationaal als een compact, interdisciplinair en eigentijds programma dat studenten voorbereidt op professionele en academische rollen binnen de archeologie en het bredere erfgoedveld.

De master onderscheidt zich nationaal van de opleidingen in Leiden en Groningen door de combinatie van Europese en Mediterrane archeologie, erfgoedoriëntatie en digitalisering binnen één coherent programma. De DAH-specialisatie is uniek in Nederland vanwege de nadruk op digitale en computationele methoden, in het bijzonder geografische informatiesystemen (GIS) en modellering. Internationaal onderscheidt de master zich naar eigen zeggen door de intensieve koppeling van theoretische, methodologische en praktische componenten binnen een compact éénjarig programma.

De opleiding bereidt studenten zowel voor op een loopbaan in de academische wereld als in de archeologie en erfgoedsector, in Nederland en internationaal. De opleiding leidt formeel op tot KNA-geregistreerd archeoloog: dit betekent dat de afgestudeerde voldoet aan de landelijke kwaliteitsnormen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, waarmee hij of zij formeel bevoegd is om archeologisch onderzoek uit te voeren binnen het Nederlandse stelsel van wettelijke vergunningen en uitvoeringsrichtlijnen. Het certificaat geeft daarmee een formele beroepskwalificatie.

Het panel beoordeelt de beoogde leerresultaten van de masteropleiding als helder geformuleerd, volledig en aantoonbaar op het juiste masterniveau (NLQF 7). De opleiding biedt een stevig academisch fundament waarin studenten worden opgeleid tot kritisch denkende, methodologisch onderlegde archeologen die complexe vraagstukken kunnen analyseren en interdisciplinair te werk gaan. Het panel waardeert de coherentie van het programma en de intensieve koppeling van theorievorming, onderzoeksvaardigheden en digitale toepassingen, die de master een eigentijds en interdisciplinair profiel geven.

Tegelijkertijd ziet het panel ruimte om de positionering van de master scherper te articuleren. De opleiding beschikt volgens het panel over meer kwaliteit dan in haar huidige profilering tot uitdrukking komt: zo worden in de verplichte cursus Research Skills al diverse professionele en methodologische vaardigheden ontwikkeld die relevant zijn voor zowel academische als praktijkgerichte loopbanen. De DAH-specialisatie heeft een overtuigend en onderscheidend digitaal profiel, terwijl in de EMA-track de thematische en geografische reikwijdte ambitieus maar daarmee ook minder scherp is. Met het oog op afnemende personele

capaciteit en verschuivende expertise beveelt het panel aan dat de opleiding expliciete keuzes maakt in inhoud en positionering, zodat ambitie en uitvoerbaarheid in balans blijven en de toekomstige richting helder en realistisch is voor studenten en externe partners.

Aansluiting werkveld

De opleiding Archaeology onderhoudt structurele relaties met het werkveld via een werkveldadviesraad. Deze raad bestaat uit alumni en professionals die werkzaam zijn in de archeologie en erfgoedsector en fungeert als klankbord voor de aansluiting van de opleiding op de arbeidsmarkt. Hoewel de formele betrokkenheid van de raad de afgelopen jaren beperkt was, mede door de pandemie, zijn er sterke informele netwerken met het werkveld in stand gebleven. Veel alumni zijn inmiddels werkzaam als archeoloog of erfgoedprofessional en onderhouden intensief contact met docenten en studenten. De opleiding onderneemt stappen om de formele rol van de werkveldadviesraad weer te versterken, onder meer door de aanstelling van stafleden die de raad coördineren, door het structureel agenderen van vergaderingen en adviezen en door 'career events' aan vakken te gaan koppelen. Daarnaast wordt ingezet op de verdere integratie van loopbaanoriëntatie in het curriculum, onder andere via stage- en onderzoeksopties.

Een belangrijke ontwikkeling is de vorming van een gezamenlijke werkgroep van stafleden van UvA en VU, die de implementatie van een leertraject 'Professional Archaeology' onderzoekt. Dit traject beoogt beroepsvaardigheden explicieter te integreren in de bachelor- en masteropleidingen. Daarmee wordt de aansluiting van het academisch programma op de praktijk versterkt en worden studenten beter voorbereid op hun toekomstige rol als archeoloog of erfgoedprofessional.

Het panel constateert dat de beoogde leerdoelen van de master Archaeology inhoudelijk aansluiten op de professionele archeologische en erfgoedpraktijk. Voor aansluiting op het Nederlandse archeologische werkveld ziet het panel in de opleiding zelf nog wel verbeterpunten – zie hiervoor de bespreking onder standaard 2. Het panel moedigt aan de werkveldadviesraad actiever te benutten om de verwachtingen van de arbeidsmarkt periodiek te toetsen en het programma hier blijvend op af te stemmen.

Overwegingen

Het panel concludeert dat de master Archaeology beschikt over helder geformuleerde en inhoudelijk sterke beoogde leerresultaten die overtuigend op NLQF-7-niveau zijn geplaatst. De opleiding biedt een solide academische basis waarin theorievorming, methodologie en digitale toepassingen op doordachte wijze geïntegreerd zijn. Met de combinatie van Europese en Mediterrane archeologie enerzijds en digitalisering anderzijds heeft de master een onderscheidend, eigentijds profiel. Het panel is te spreken over deze profilering en ziet dat de opleiding meer kwaliteit in huis heeft dan zij in haar huidige profilering uitdraagt. De aandacht voor professionele vaardigheden vormt een sterk punt van de opleiding dat beter zichtbaar gemaakt kan worden in de externe positionering. De DAH-specialisatie heeft een scherp en coherent profiel. Volgens het panel is de EMA-track ambitieus in thematische en regionale breedte. Met het oog op toekomstige personele ontwikkelingen beveelt het panel aan dat de opleiding expliciete keuzes maakt in inhoud en positionering, zodat ambitie, uitvoerbaarheid en verwachtingen van studenten en werkveld in balans blijven.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 1 voldoet.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Curriculum

De masteropleiding Archaeology is een éénjarige voltijdse opleiding van 60 EC, verdeeld over twee semesters en zes onderwijsperiodes. Het programma combineert een gezamenlijke basis met verdiepende specialisatiemodules en een afstudeertraject.

Het programma start met de verplichte kernmodule 'Digitization of the Past and Present' (6 EC), waarin studenten kennismaken met de belangrijkste theoretische en methodologische debatten in de archeologie en erfgoedstudies. Deze cursus vormt een gemeenschappelijke basis voor beide specialisaties en legt de nadruk op interdisciplinariteit en reflectie op de rol van archeologie in de samenleving. Aansluitend volgen studenten de verplichte module 'Research Skills 1: Design and Data', een 6 EC cursus waarin zij hun onderzoeksvaardigheden ontwikkelen en leren werken met uiteenlopende databronnen en methodologische benaderingen. Daarnaast volgen studenten de inhoudelijke verdieping via specialisatiemodules van elk 6 EC. Voor de specialisatie European and Mediterranean Archaeology (EMA) omvat dit programmaonderdeel onder meer cursussen als Aegean Archaeology: Emergence; Archaeology of the Roman Frontier. Voor de specialisatie Digital Archaeology and Heritage (DAH) gaat het bijvoorbeeld om 3D Visualization and Virtual Reconstruction; Digital Practice in Archaeology and Heritage; Imaging and Assessing Landscapes. In deze vakken verdiepen studenten zich in specifieke perioden, regio's of digitale methoden, waarbij theoretische kennis en praktische toepassing nauw met elkaar verbonden zijn.

Het afstudeertraject beslaat 18 EC en wordt in het tweede semester gedaan. Studenten van de EMA-specialisatie schrijven een traditionele masterthesis, waarin zij zelfstandig onderzoek uitvoeren, doorgaans in aansluiting op lopend onderzoek binnen ACASA. DAH-studenten hebben de keuze tussen een traditionele masterthesis of een Master Project. Dit project is gericht op de toepassing van digitale vaardigheden, zoals het maken van een 3D-reconstructie of de ontwikkeling van een digitaal erfgoedplatform. Het wordt beoordeeld op basis van een begeleidend wetenschappelijk rapport, waarin criteria zoals onderzoeksopzet, uitvoering, organisatie, taal, presentatie (waaronder metadata en FAIR-principes) en zelfstandigheid centraal staan.

Daarnaast bevat het programma ruimte voor stage-ervaring. Voor studenten van de DAH-specialisatie is een stage verplicht: zij kunnen kiezen voor een stage in periode 3 of 4, waarbij zij praktische ervaring opdoen binnen bijvoorbeeld erfgoedinstellingen of onderzoeksprojecten. Voor EMA-studenten is de stage optioneel. Zij kunnen in periode 3 een stage volgen, of ervoor kiezen om hun onderzoeksvaardigheden verder te verdiepen via de module 'Research Skills 2'.

Binnen het curriculum is de inzet van generatieve AI (GenAI) nog beperkt. Studenten geven aan dat het gebruik van GenAI in schriftelijke opdrachten momenteel niet is toegestaan, al wordt in de DAH-track incidenteel ruimte geboden voor ondersteunend gebruik bij het schrijven van code. Studenten gaven daarnaast aan dat richtlijnen nog niet altijd volledig duidelijk zijn; door sommige docenten wordt het gebruik impliciet gedoogd voor oriënterend zoeken, maar niet voor schrijfwerk. Tegelijkertijd is binnen ACASA een taskforce AI ingesteld die onderzoekt hoe GenAI op verantwoorde wijze kan worden geïntegreerd

in onderwijs en toetsing. Docenten erkennen het toenemende belang van digitale en AI-gestuurde toepassingen in de archeologie en zien graag toekomstige inbedding in het curriculum.

Het panel beoordeelt het curriculum van de masteropleiding Archaeology als compact, inhoudelijk rijk en coherent. Een sterke integratie van theorievorming en methodologie komt consistent terug in onderwijs, onderzoeksopdrachten en het afstudeertraject. Tegelijkertijd signaleert het panel dat de chronologische en regionale breedte waarvoor de opleiding zich profileert, in de toekomst kwetsbaar kan worden door personele wijzigingen en het mogelijk niet volledig kunnen vervangen van vertrekkende expertise (zie ook verderop bij paragraaf ‘onderwijsgevend personeel’). Het panel is positief over het feit dat de uitvoering van het programma praktijkgerichtheid en onderzoeksvaardigheidstraining biedt. Via projectonderwijs, research skills en directe toepassing van methoden ontwikkelen studenten vaardigheden die in het werkveld goed bruikbaar zijn. Het panel waardeert in het bijzonder de Research Skills 1 en 2 modules, waarin onderzoeks- en beroepsvaardigheden systematisch worden ontwikkeld. Het panel adviseert de opleiding om dit sterker te profileren door explicieter zichtbaar te maken dat veel van de aangeleerde vaardigheden direct relevant en inzetbaar zijn in het archeologische werkveld, én waar mogelijk verder uit te breiden, bijvoorbeeld door studenten expliciet te leren een programma van eisen op te stellen voor archeologische projecten – een vaardigheid die studenten zelf aangaven te missen en die ook door het panel als zeer relevant wordt gezien.

Binnen de DAH-track ziet het panel een duidelijke en herkenbare digitale profilering. De erfgoedcomponent (de “H”) is daarentegen minder prominent zichtbaar dan beoogd; concreet is deze vooral herkenbaar in de gezamenlijke kerncursus Digitization of the Past and Present en daarmee dus niet onderscheidend van de EMA-track. Het panel beveelt daarom aan om de erfgoedoriëntatie consistent en explicieter te integreren in meerdere cursussen binnen de DAH-track, of de reikwijdte en positionering van de track realistischer te communiceren, bijvoorbeeld door ‘heritage’ uit de naam te halen. De EMA-track biedt inhoudelijk een breder profiel via meerdere regionale en periodomodules, maar de uiteindelijke positionering in het veld is volgens het panel minder scherp.

Het panel ziet dat de opleiding studenten mogelijkheden biedt om praktijkervaring op te doen, met name voor DAH-studenten voor wie een stage verplicht is. Voor EMA-studenten is toegang tot stageplaatsen echter minder vanzelfsprekend, terwijl vrijwel alle studenten het belang hiervan onderschrijven. De aangeboden stages zijn bovendien niet primair gericht op de archeologische werkpraktijk: wie ervaring wil opdoen in opgravingen of archeologische bedrijven, moet dit doorgaans zelf en vrijwel uitsluitend in januari organiseren – een periode die lastig te plannen is en waarin studenten nog weinig netwerk hebben. Hoewel de opleiding formeel opleidt tot KNA-geregistreerd archeoloog, biedt het programma dus geen garantie dat alle studenten daadwerkelijk ervaring opdoen in een opgravingscontext of archeologisch project. De beperkte en wisselende beschikbaarheid van stages – die bovendien hoofdzakelijk binnen de DAH-track worden ingevuld – leidt tot een spanning tussen de formele kwalificatie en feitelijke beroepsvoorbereiding. Het panel adviseert de opleiding daarom om transparant te communiceren over wat daadwerkelijk gegarandeerd kan worden én te onderzoeken hoe het aantal en de bereikbaarheid van stages structureel kan worden uitgebreid, zodat afgestudeerden niet alleen formeel maar ook feitelijk toegerust zijn voor de Nederlandse archeologische beroepspraktijk.

Tot slot constateert het panel dat GenAI nog nauwelijks is ingebed in het curriculum, maar ziet de oprichting van de taskforce AI als een belangrijke stap richting verdere ontwikkeling. Het panel moedigt de opleiding nadrukkelijk aan om toekomstige GenAI-toepassingen te verkennen en deze op termijn op verantwoorde wijze te integreren in het onderwijs. Het panel waarschuwt dat terughoudendheid niet houdbaar is: AI zal een vaste plaats krijgen in onderzoek, data-analyse en erfgoedpresentatie.

Onderwijsvisie en didactisch concept

De masteropleiding Archaeology sluit aan bij de onderwijsvisies van de VU en de UvA, waarin de combinatie van academische vorming, onderzoekend leren en maatschappelijke relevantie centraal staat. Binnen ACASA wordt dit vertaald naar een onderwijsvisie, die is gericht op het opleiden van archeologen en erfgoedprofessionals die kritisch, interdisciplinair en methodologisch onderlegd zijn. De opleiding bereidt studenten zowel voor op een loopbaan in de wetenschap als in de erfgoedsector en legt daarbij nadruk op de verbinding tussen theorie, methodologie en praktijk.

Het didactisch concept is gebaseerd op constructive alignment: de leerdoelen van cursussen sluiten systematisch aan bij de eindkwalificaties van de opleiding. Het onderwijs is kleinschalig ingericht en maakt gebruik van activerende werkvormen, waarbij studenten intensief worden begeleid door docenten. De internationale samenstelling van de studentenpopulatie draagt bij aan een leeromgeving waarin verschillende academische en culturele perspectieven samenkomen.

Een belangrijk uitgangspunt is het principe van onderzoekend leren. Studenten werken in vrijwel alle vakken met primaire data, archeologische collecties en digitale methoden. In de beide specialisaties krijgen zij de gelegenheid om zelfstandig onderzoeksvragen te formuleren, methoden te selecteren en resultaten te presenteren. Het afstudeertraject vormt de culminatie van deze onderzoekende leerhouding.

De opleiding legt daarnaast sterk de nadruk op praktijkgericht leren. Studenten nemen deel aan stages en onderzoeksprojecten waarin zij directe ervaring opdoen in de erfgoed- en archeologiesector. Deze opzet biedt studenten de mogelijkheid om hun academische kennis te verbinden met professionele toepassingen en bevordert de aansluiting op de arbeidsmarkt.

Interdisciplinariteit vormt een ander kernpunt van de onderwijsvisie. Archeologische vraagstukken worden geplaatst in de bredere context van de oudheidstudies en de geesteswetenschappen, en in toenemende mate ook in relatie tot digitale en computationele disciplines. Studenten leren archeologie niet alleen te benaderen vanuit een historisch en materieel perspectief, maar ook vanuit de invalshoek van erfgoedbeheer, digitalisering en maatschappelijke valorisatie.

Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan internationale en maatschappelijke oriëntatie. Het programma is volledig Engelstalig en trekt een diverse, internationale studentenpopulatie aan. Dit draagt bij aan de international classroom, waarin studenten leren opereren in een mondiale academische en professionele context. Tegelijkertijd is er aandacht voor de maatschappelijke rol van archeologie en erfgoed, onder meer door nadruk te leggen op duurzaamheid, ethische kwesties en de omgang met cultureel erfgoed in hedendaagse samenlevingen.

Het panel beoordeelt de onderwijsvisie en didactische aanpak van de masteropleiding als overtuigend en goed doordacht. De combinatie van academische vorming, onderzoekend leren en maatschappelijke relevantie wordt consistent en effectief toegepast binnen het programma. De kleinschalige opzet, activerende werkvormen en intensieve begeleiding zorgen voor een stimulerende leeromgeving, waarin studenten worden uitgedaagd tot zelfstandig en kritisch denken. Het panel waardeert bovendien de sterke nadruk op interdisciplinariteit en digitalisering, alsmede de internationale classroom, die bijdraagt aan rijke inhoudelijke en culturele uitwisseling. In het geheel ziet het panel een didactisch concept dat passend en professioneel is ingericht voor een masteropleiding met dit profiel.

Toelating en studentenpopulatie

De masteropleiding Archaeology is toegankelijk voor studenten met een afgeronde bachelor in Archeologie of een verwant vakgebied. Kandidaten met een andere achtergrond kunnen worden toegelaten mits zij een aanvullend programma volgen dat de benodigde voorkennis garandeert. Voor studenten zonder directe vooropleiding is een premasterprogramma beschikbaar, dat (afhankelijk van vooropleiding) 30 of 42 EC omvat. Daarnaast bestaat er een doorstroommogelijkheid via de doorstroomminor Archaeology van Saxion Hogeschool; studenten die deze minor succesvol afronden, kunnen instromen in de master. Toelating verloopt via de Graduate School of Humanities van de UvA of de Graduate School of Humanities van de VU, waarbij een toelatingscommissie de geschiktheid van kandidaten beoordeelt. Voor alle studenten geldt een verplicht bewijs van Engelse taalvaardigheid, aangezien de opleiding volledig Engelstalig is.

De instroom vertoont een stabiel patroon, met jaarlijks rond de tien tot vijftien studenten (13 in 2023, 12 in 2024, waarvan respectievelijk 8 en 12 van de UvA). Binnen de instroom is een aanzienlijk aandeel afkomstig uit het buitenland, waardoor de master een uitgesproken internationale samenstelling heeft. Het aandeel internationale studenten ligt structureel boven de 40%, en varieert afhankelijk van de specialisatie en het cohort.

De studentenpopulatie is divers qua vooropleiding en herkomst. Naast doorstroom vanuit de bacheloropleidingen van ACASA zijn er instromers uit andere Nederlandse universiteiten en internationale archeologieprogramma's. Studenten kiezen bij aanvang van de opleiding voor één van de twee specialisaties: EMA of DAH. Het aandeel studenten in DAH is de laatste jaren gegroeid, mede door de unieke focus op digitalisering en erfgoedvraagstukken binnen het Nederlandse opleidingsaanbod.

De uitval is beperkt, en het merendeel van de studenten rondt de opleiding in één jaar af. De opleiding trekt gemotiveerde studenten die gericht zijn op zowel academische verdieping als toepassing in de erfgoedpraktijk. De internationale instroom en de variëteit aan achtergronden dragen bij aan een levendige international classroom, waarin studenten en docenten samenwerken vanuit uiteenlopende academische tradities.

Het panel is positief over de wijze waarop toelating en instroom zijn ingericht binnen de masteropleiding Archaeology. De procedures zijn helder en zorgvuldig vormgegeven en bieden ruimte voor instroom vanuit verschillende vooropleidingen, waarbij de premaster en doorstroomminor effectieve routes vormen om noodzakelijke voorkennis te garanderen. Het panel waardeert de internationale samenstelling van de studentenpopulatie, die substantieel bijdraagt aan een levendige en academisch uitdagende international classroom. De instroom is stabiel en van voldoende niveau, de uitval beperkt, en het panel concludeert dat toelating en studentenpopulatie goed aansluiten bij het profiel en het ambitieniveau van de opleiding.

Studeerbaarheid en begeleiding

De masteropleiding Archaeology is een compact programma. Door de overzichtelijke duur en duidelijke structuur weten studenten vanaf de start wat hen te wachten staat. Tijdens de introductie maken nieuwe studenten kennis met de opbouw van het programma, de digitale systemen, de beschikbare voorzieningen en de betrokken docenten. Ook worden zij geïnformeerd over de twee specialisaties en de keuzes die zij daarin moeten maken. Deze introductie is bedoeld om een soepele overgang te bewerkstelligen en creëert een eerste binding met de opleiding en de internationale studentencommunity.

De begeleiding van studenten speelt een centrale rol in de studeerbaarheid. Elke student krijgt toegang tot een studieadviseur die ondersteuning biedt bij vragen over studiekeuze, studieplanning of persoonlijke omstandigheden. Daarnaast vervullen docenten en coördinatoren een actieve rol in de begeleiding. Doordat

het programma kleinschalig is en de groepen relatief klein zijn, is de drempel om hulp te zoeken laag en is er veel direct contact tussen studenten en staf. Vooral tijdens de stages en het afstudeertraject is de individuele begeleiding intensief, waarbij docenten nauw betrokken zijn bij de voortgang van studenten.

De roostering is overzichtelijk: colleges en werkcolleges zijn gelijkmatig verspreid over de periodes en toetsmomenten worden duidelijk aangekondigd. Studenten ervaren daardoor een evenwichtige verdeling van studielast. De opleiding maakt gebruik van digitale leeromgevingen zoals Canvas, waar cursusinformatie, deadlines en cijfers toegankelijk zijn. Roosters en aanvullende informatie worden tijdig gepubliceerd via de systemen van VU en UvA. De zelfevaluatie signaleert dat studenten deze digitale infrastructuur waarderen, omdat ze hen in staat stelt hun studie goed te plannen en overzicht te houden.

Een belangrijk kenmerk van de master is de intensieve koppeling met de praktijk. DAH-studenten lopen verplicht stage, EMA-studenten kunnen kiezen voor een stage of voor aanvullende training in onderzoeksvaardigheden. Deze stages worden begeleid door zowel de opleiding als de stage-instellingen. De begeleiding bestaat uit het formuleren van duidelijke leerdoelen, regelmatige voortgangsgesprekken en een terugkoppeling naar het academische programma. Dit alles draagt bij aan de kwaliteit van de leerervaring en helpt studenten bij hun professionele oriëntatie. De opleiding onderhoudt een netwerk van stagepartners en biedt ieder jaar een aantal stageplaatsen aan waar studenten op kunnen solliciteren. Hoewel deze plaatsen formeel toegankelijk zijn voor beide tracks, gaven studenten tijdens het interview aan dat DAH-studenten in de praktijk vaak voorrang krijgen omdat de stage voor hen een verplicht onderdeel is. Hierdoor ervaren met name EMA-studenten soms beperkte mogelijkheden om een stageplek te bemachtigen.

Naast de formele begeleiding is er ook aandacht voor sociale binding en loopbaanoriëntatie. De internationale samenstelling van de studentenpopulatie creëert een international classroom, waarin studenten leren samenwerken met peers uit diverse academische en culturele achtergronden. De opleiding stimuleert deze interactie door gezamenlijke activiteiten en door de betrokkenheid van alumni en professionals, bijvoorbeeld tijdens carrière- en netwerkbijeenkomsten. Ook excursies, gastcolleges en facultatieve activiteiten bieden studenten gelegenheid zich verder te ontwikkelen en verbindingen te leggen met het werkveld.

Voor studenten met een functiebeperking of bijzondere omstandigheden zijn er specifieke ondersteuningsmogelijkheden. Zij kunnen terecht bij de studieadviseur, die samen met de student kijkt naar passende maatregelen, zoals extra tentamentijd, alternatieve toetsvormen of aangepaste roostering. Deze voorzieningen worden waar nodig in overleg met de examencommissie vastgesteld. Daarnaast bieden de centrale diensten van UvA en VU specialistische begeleiding, waaronder trainingen en psychologische ondersteuning. Volgens de zelfevaluatie ervaren studenten deze voorzieningen als toegankelijk en effectief.

Het panel constateert dat de studeerbaarheid van het programma over het algemeen goed is geborgd. De compacte opzet brengt een zekere intensiteit met zich mee, maar dankzij de duidelijke curriculumstructuur, overzichtelijke roostering en tijdige informatievoorziening weten studenten goed waar zij aan toe zijn. De kleinschaligheid van de opleiding en de laagdrempelige benadering van docenten dragen bij aan een veilige en stimulerende leeromgeving met veel individuele aandacht. Studenten ontvangen regelmatige feedback en worden actief gestimuleerd hun studievoortgang te monitoren, wat bijdraagt aan de studeerbaarheid.

Het panel waardeert de kwaliteit van de begeleiding tijdens stages en afstudeerprojecten. Tegelijkertijd merkt het op dat internationale studenten in de praktijk belemmeringen ervaren bij het vinden van stageplaatsen, mede door taaleisen en beperkte beschikbaarheid. Hoewel het panel ziet dat de opleiding hierin al ondersteuning biedt, ligt hier ruimte voor verdere facilitering en duidelijkere communicatie over

mogelijkheden en verwachtingen. Voor studenten met een functiebeperking zijn adequate ondersteuningsvoorzieningen beschikbaar via het facultaire beleid. In totaal acht het panel de studeerbaarheid en begeleiding goed op orde.

Onderwijstaal en opleidingsnaam

De masteropleiding draagt de officiële Engelstalige naam Archaeology en wordt volledig in het Engels verzorgd. De keuze hiervoor is nauw verbonden met de aard en positionering van het programma. Het vakgebied archeologie is sterk internationaal georiënteerd; onderzoek vindt plaats in uiteenlopende regio's binnen en buiten Europa, en Engelstalige literatuur en communicatie vormen de standaard. Binnen ACASA wordt veel onderzoek uitgevoerd in internationaal verband, waarbij staf en studenten samenwerken met partners in onder meer Italië, Griekenland en het Midden-Oosten. Dit onderzoek is direct geïntegreerd in het onderwijs en maakt een Engelstalige voertaal logisch en noodzakelijk.

Een tweede overweging betreft de samenstelling van de studentenpopulatie. De opleiding wil een internationale instroom aantrekken en een international classroom creëren, waarin studenten uit verschillende landen en academische tradities samenwerken. Dit doel is gerealiseerd: jaarlijks bestaat meer dan 40% van de instroom uit internationale studenten. De Engelstalige naam en voertaal maken de opleiding beter vindbaar en toegankelijk voor deze doelgroep en bevorderen een inclusieve leeromgeving waarin studenten elkaar verrijken met uiteenlopende perspectieven.

Daarnaast ondersteunt de keuze voor het Engels de voorbereiding van studenten op de (inter)nationale arbeidsmarkt en onderzoeksomgeving, waar in internationale teams worden samengewerkt en waar Engels veelal de voertaal is. Alle modules, inclusief scripties en stages of onderzoeksprojecten, worden daarom in het Engels uitgevoerd. Dit geldt voor beide specialisaties.

Het panel onderschrijft de keuze voor het Engels als voertaal binnen de masteropleiding Archaeology. Deze taal sluit logisch aan bij de internationale oriëntatie van het vakgebied en de onderzoekspraktijk binnen ACASA, waarin veel wordt samengewerkt met buitenlandse partners. De Engelstalige inrichting draagt tevens bij aan een diverse en inclusieve studentenpopulatie en bereidt studenten goed voor op een internationale academische en professionele arbeidsmarkt. Het panel acht de argumentatie overtuigend en de uitvoering passend.

Onderwijsgevend personeel

Het onderwijs in de masteropleiding Archaeology wordt verzorgd door het docententeam van ACASA, waarin stafleden van de VU en de UvA samenwerken. De vaste staf bestaat uit hoogleraren, universitair hoofddocenten, universitair docenten en gepromoveerde (junior) docenten met een brede expertise die de kerngebieden van de opleiding dekt. Zowel de specialisatie EMA als DAH wordt ondersteund door docenten met actuele onderzoeksachtergrond en specialistische kennis. Daarnaast worden tijdelijke docenten en gastdocenten uit het erfgoedveld en internationale onderzoeksprojecten ingezet om het programma te verrijken.

De expertise van de staf sluit nauw aan bij de inhoudelijke thematiek van de opleiding. Binnen EMA zijn docenten betrokken bij opgravingen en onderzoeksprojecten in Zuid-Europa en West-Azië, terwijl binnen DAH stafleden toonaangevend onderzoek doen naar digitalisering, erfgoedbeheer en innovatieve methoden zoals 3D-reconstructie en data-analyse. Deze onderzoeksactiviteiten worden direct geïntegreerd in het onderwijs en versterken het academisch karakter van de opleiding.

Alle vaste stafleden beschikken over de verplichte Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) of zijn bezig deze te behalen. Daarnaast hebben enkele docenten de Senior Kwalificatie Onderwijs (SKO) afgerond. Didactische professionalisering wordt gestimuleerd door beide instellingen via trainingen en workshops op het gebied van toetsing, digitale didactiek en diversiteit en inclusiviteit in de klas.

De student-docentratio is, gezien de relatief beperkte instroom in de master en de inzet van een substantieel aantal (22) vaste stafleden, gunstig. Hierdoor kunnen studenten intensief begeleid worden tijdens hun specialisatiemodules, stages en afstudeeronderzoek. De opleiding benadrukt dat de combinatie van wetenschappelijke expertise, didactische kwalificaties en kleinschalige opzet zorgt voor een docententeam dat zowel inhoudelijk als onderwijskundig adequaat toegerust is om de masteropleiding te verzorgen.

Het panel beoordeelt het docententeam van de masteropleiding Archaeology als inhoudelijk sterk en didactisch goed toegerust. Studenten spreken met waardering over de begeleiding die zij ontvangen en ervaren docenten als geëngageerd, benaderbaar en zeer betrokken bij hun ontwikkeling. Het panel herkent dit beeld en ziet dat de kleinschalige opzet van de master intensief contact en individuele begeleiding mogelijk maakt. De didactische kwalificaties van de staf zijn op orde: vrijwel alle vaste docenten beschikken over een BKO en meerdere stafleden over een SKO, terwijl professionalisering actief wordt gestimuleerd. Ook het bestaande docentenmentoraat wordt door het panel als een waardevolle voorziening gezien voor nieuwe collega's.

Tegelijkertijd signaleert het panel aandachtspunten voor de toekomst. De opleiding voert een breed inhoudelijk profiel, maar de duurzame borging van alle regionale en thematische expertises staat onder druk door verwachte personele verschuivingen en bezuinigingen. Zo worden vertrekkende hoogleraren en UHD's niet altijd vervangen door staf met vergelijkbare onderzoeksprofielen, en ziet het panel een toenemende inzet van docenten zonder onderzoekstijd. Hoewel dit op dit moment nog niet leidt tot kwaliteitsproblemen, acht het panel het van belang toekomstige risico's tijdig te adresseren. Het panel beveelt daarom aan om transparant te communiceren welke expertises structureel aanwezig zijn en om een stabiel personeelsbeleid te voeren dat onderzoeksruimte en voldoende senioriteit borgt. Dit voorkomt onduidelijkheid over afstudeerbegeleiding én ondersteunt blijvende academische kwaliteit en een gezonde taakverdeling binnen het team.

Opleidingsspecifieke faciliteiten

De masteropleiding Archaeology kan gebruikmaken van een breed scala aan faciliteiten die nauw aansluiten bij de inhoud en specialisaties van het programma. Voor de specialisatie DAH zijn er goed uitgeruste computerlabs en digitale werkplekken waar studenten werken met specialistische software, 3D-modellering en databewerking. Deze digitale infrastructuur ondersteunt de uitvoering van masterprojecten waarin praktische digitale vaardigheden gecombineerd worden met academisch onderzoek. Ook de specialisatie EMA beschikt over faciliteiten die de onderzoekspraktijk ondersteunen. Studenten hebben toegang tot laboratoria voor materiaalonderzoek en maken gebruik van de collecties van het Allard Pierson, die dienen als oefenmateriaal voor analyse en interpretatie. Daarnaast kunnen zij praktijkervaring opdoen via samenwerkingen met het Bureau Monumenten en Archeologie van de gemeente Amsterdam en bij veldwerkprojecten in binnen- en buitenland. De stages die onderdeel uitmaken van beide specialisaties worden mede mogelijk gemaakt door de bestaande netwerken van ACASA met musea, archeologische bedrijven en erfgoedinstellingen. Studenten krijgen hierdoor toegang tot een breed werkveld en kunnen hun academische kennis toepassen in professionele contexten.

Het panel constateert dat de masteropleiding beschikt over goede faciliteiten die goed aansluiten bij de specialisaties. Met name het 4D-Research Lab wordt intensief en succesvol ingezet binnen het DAH-

onderwijs, en studenten zijn zeer tevreden over de mogelijkheden voor digitale modellering en data-analyse. Daarnaast waardeert het panel de toegang tot laboratoria, archeologische collecties en de uitzonderlijk sterke zoölogische vergelijkingscollectie, die een uitstekende basis vormt voor verdere specialisatie. Tegelijkertijd ziet het panel dat deze fysieke labs en collecties in de master minder worden benut dan in de bachelorfase. De voorzieningen zijn echter duidelijk aanwezig en toegankelijk wanneer studenten hier gericht gebruik van willen maken. In het geheel acht het panel de faciliteiten passend voor een masteropleiding Archeologie. Een door het voorgaande visitatiepanel gedane aanbeveling om een gemeenschappelijke ruimte voor studenten en staf te creëren kon ondanks inspanningen niet worden gerealiseerd wegens structurele ruimtegebrek op de UvA-campus. Wel is studievereniging Synkratos begonnen met het organiseren van informele bijeenkomsten waarbij studenten en docenten elkaar kunnen ontmoeten, wat door het panel gewaardeerd wordt.

Overwegingen

Het curriculum van de masteropleiding Archaeology is volgens het panel compact, inhoudelijk rijk en coherenter dan op basis van de formele beschrijving zichtbaar. Er is een sterke integratie van theorie, methodologie en onderzoeksvaardigheden, zichtbaar in onderwijs, onderzoeksopdrachten en het afstudeertraject. Studenten ontwikkelen vaardigheden die in de praktijk goed toepasbaar zijn, mede door projectonderwijs, research skills en directe toepassing van methoden. Het panel adviseert de opleiding om deze praktische componenten nog sterker te profileren en waar mogelijk uit te breiden, bijvoorbeeld door studenten expliciet te leren een programma van eisen op te stellen voor archeologische projecten. Daarnaast beveelt het panel aan om binnen de DAH-track de erfgoedcomponent explicieter en consistentier te positioneren binnen meerdere cursussen, of – indien dat niet haalbaar is – de reikwijdte en ambitie daarvan realistischer te communiceren. Op dit moment is deze component onvoldoende onderscheidend ten opzichte van de EMA-track en draagt het niet bij aan een helder en herkenbaar profiel van de specialisatie. Het panel constateert dat GenAI nog beperkt is ingebed, maar ziet de taskforce AI als een belangrijke stap en moedigt verdere verantwoorde integratie in het onderwijs nadrukkelijk aan.

De master biedt studenten mogelijkheden tot praktijkervaring, vooral binnen de DAH-track, waar stage verplicht is. Voor EMA-studenten is toegang tot stageplaatsen echter minder vanzelfsprekend. De aangeboden stages zijn bovendien niet primair gericht op de archeologische werkpraktijk; studenten die ervaring willen opdoen bij opgravingen of archeologische bedrijven moeten dit veelal zelfstandig organiseren, vaak in januari, een periode die logistiek uitdagend is en waarin studenten nog weinig netwerk hebben. Het panel adviseert daarom om duidelijk en transparant te communiceren over wat daadwerkelijk gegarandeerd kan worden én te onderzoeken hoe het aantal en de bereikbaarheid van stages kan worden uitgebreid, zodat de werkveldoriëntatie steviger wordt verankerd.

De onderwijsvisie en het didactisch concept zijn overtuigend: kleinschalige, activerende werkvormen, intensieve begeleiding, interdisciplinariteit en international classroom dragen bij aan een stimulerende leeromgeving. Het panel beveelt aan om toekomstige risico's door personele verschuivingen proactief te adresseren door transparantie over aanwezige expertises en een stabiel stafbeleid. De studeerbaarheid is goed, mede door overzichtelijke roosters, regelmatige feedback en laagdrempelige begeleiding. Internationale studenten zouden nog beter gefaciliteerd kunnen worden bij het vinden van stages. De keuze voor Engels als onderwijstaal onderschrijft het panel volledig. Het acht deze keuze passend voor de internationale oriëntatie van de opleiding. Faciliteiten, zoals het 4D-lab, laboratoria en collecties, zijn goed toegankelijk en ondersteunen de specialisaties.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 2 voldoet.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid

Het toetsbeleid van de masteropleiding Archaeology sluit aan bij het facultaire en universitaire beleid van de VU en de UvA. De opleiding hanteert het principe van constructive alignment, waarbij de leerdoelen van afzonderlijke cursussen in samenhang zijn verbonden met de eindkwalificaties van de master. Studenten ontvangen regelmatig feedback op hun voortgang. Binnen de verschillende cursussen wordt een breed scala aan toetsvormen ingezet, variërend van schriftelijke tentamens en essays tot presentaties, projectopdrachten, veldwerkverslagen en reflectieverslagen van stages. Deze diversiteit maakt het mogelijk zowel kennis en analytisch vermogen als onderzoeksvaardigheden en professionele competenties te beoordelen.

In de gemeenschappelijke kernmodules ligt de nadruk op theoretische en methodologische reflectie, waarbij essays en presentaties belangrijke toetsvormen zijn. De specialisatiemodules in EMA en DAH maken gebruik van toetsvormen die aansluiten bij de inhoud en praktijk van de betreffende specialisatie. Zo voeren EMA-studenten opdrachten uit die gekoppeld zijn aan materiaalstudie en veldwerk, terwijl DAH-studenten vaardigheden aantonen in digitale reconstructies, databewerking of erfgoedvisualisatie. In de verplichte stage of onderzoeksoopdracht wordt de verworven kennis en kunde toegepast in een professionele context; de beoordeling vindt plaats op basis van een combinatie van een stageverslag of onderzoeksrapport, de beoordeling van de begeleider in het veld en de reflectie van de student zelf.

In reactie op de opkomst van GenAI zijn binnen ACASA alle takehome-tentamens afgeschaft en wordt sterker ingezet op mondelinge presentaties en begeleide werkvormen. Ook werkt een gezamenlijke UvA/VU-taskforce AI aan kaders voor een toekomstbestendige integratie van GenAI in toetsing.

Het afstudeeronderzoek vormt het belangrijkste summatieve toetsmoment van de masteropleiding en kan verschillende vormen aannemen. Studenten in de EMA-specialisatie schrijven een masterthesis van 18 EC, terwijl DAH-studenten kunnen kiezen voor een traditionele thesis of voor een Master Project. In alle gevallen geldt dat het werk beoordeeld wordt door de begeleidende docent en een onafhankelijke tweede lezer, die ieder afzonderlijk een beoordelingsformulier invullen. Het eindcijfer wordt vervolgens in overleg vastgesteld op basis van beide beoordelingen; bij grote verschillen kan een derde beoordelaar worden ingeschakeld. De beoordelaars maken gebruik van een vast formulier waarin criteria als onderzoekopzet, uitvoering, argumentatie, structuur, taalgebruik en wetenschappelijke integriteit zijn opgenomen. Op deze wijze wordt de zorgvuldigheid en transparantie van de beoordeling gewaarborgd. Ook worden eens in de twee tot drie jaar kalibratiesessies georganiseerd om beoordeling tussen beoordelaars af te stemmen. Voor het Master Project geldt dat de opdracht, die 50% van het eindcijfer uitmaakt, altijd vergezeld gaat van een wetenschappelijke rapportage die de andere 50% van het eindcijfer bepaalt. Deze wordt beoordeeld aan de hand van criteria zoals onderzoekopzet, uitvoering, presentatie van data, toepassing van FAIR-principes en zelfstandigheid. Op deze manier wordt gewaarborgd dat ook een praktijkgericht project voldoet aan de academische standaarden van een masteropleiding.

De kwaliteit van de toetsing wordt geborgd door het gebruik van toetsmatrijzen en beoordelingsformulieren waarin de relatie met leerdoelen en beoordelingscriteria expliciet is vastgelegd. Docenten maken gebruik

van standaardformulieren voor de beoordeling van grotere opdrachten, stages en eindwerken. De examencommissies van beide instellingen houden toezicht op de uitvoering en zien erop toe dat toetsing transparant en zorgvuldig verloopt. Zij voeren steekproefsgewijze controles uit en bespreken hun bevindingen in jaarverslagen die onderdeel uitmaken van de kwaliteitscyclus.

De opleiding hanteert duidelijke regels rondom fraude en plagiaat, die zijn vastgelegd in de OER. Alle scripties, masterprojecten en omvangrijke schriftelijke opdrachten worden gecontroleerd met plagiaatdetectiesoftware. Studenten worden actief geïnformeerd over academische integriteit en de gevolgen van fraude. Eventuele zaken worden behandeld door de examencommissie volgens vastgestelde procedures.

De toetspraktijk wordt ten slotte structureel geëvalueerd door docenten, opleidingsbestuur en examencommissies. Reflecties op de kwaliteit van toetsen en de aansluiting op leerdoelen worden meegenomen in de kwaliteitscyclus en leiden waar nodig tot verbeteringen, zoals de verdere standaardisering van beoordelingsformulieren en kalibratiebijeenkomsten voor docenten. Daarmee wordt de betrouwbaarheid, validiteit en transparantie van de toetsing voortdurend bewaakt en versterkt.

Het panel ervaart het systeem van toetsing binnen de masteropleiding Archaeology als duidelijk, evenwichtig en solide geborgd. De koppeling tussen leerdoelen en toetsvormen is overtuigend uitgewerkt en wordt door zowel docenten als studenten goed begrepen. Studenten geven aan tevreden te zijn over de begeleiding en de transparantie rondom toetsing. De diversiteit aan toetsvormen sluit goed aan bij de academische en professionele competenties die de opleiding beoogt te ontwikkelen. Het panel waardeert in het bijzonder de Research Skills 1 en 2 modules, waarmee de ontwikkeling van onderzoeks- en beroepsvaardigheden systematisch zichtbaar wordt gemaakt. Het panel waardeert daarnaast de eerste stappen die worden gezet om toetsing aan te passen aan GenAI-ontwikkelingen, en moedigt verdere uitwerking hiervan aan. Een ander positief punt is de Master Project-optie binnen DAH, waarin studenten een digitaal product combineren met een scriptie. Het panel juicht het streven toe om alternatieve afstudeervormen te bieden die aansluiten bij het vakgebied en recente ontwikkelingen. Tegelijkertijd ziet het panel een aandachtspunt in de balans van de studiebelasting: het risico bestaat dat deze variant in de praktijk neerkomt op twee volwaardige afstudeerproducten. Het panel adviseert de opleiding daarom alert te blijven op de verhouding tussen onderdelen, zodat werkdruk en beoordelingskaders in evenwicht blijven. Verder beveelt het panel aan om in de beoordeling van scripties rubrics te gebruiken. Daarmee wordt de consistentie verder versterkt.

Examencommissie

Voor de masteropleiding Archaeology zijn formeel twee examencommissies verantwoordelijk: één aan de VU en één aan de UvA. Deze situatie volgt uit het feit dat binnen de opleiding sprake is van intensieve samenwerking, maar dat deze geen joint degree is in de zin van WHW 7.3c. Hierdoor blijft iedere examencommissie eindverantwoordelijk voor de studenten die aan de eigen instelling zijn ingeschreven. In de praktijk wordt echter zeer intensief samengewerkt, zodat de borging van toetskwaliteit en diplomering binnen één gezamenlijke onderwijsomgeving zo uniform mogelijk wordt uitgevoerd.

De examencommissies hanteren vrijwel identieke OER's en afstemmingsprocedures. Zij stemmen niet alleen formeel af tijdens gezamenlijke vergaderingen, maar hebben ook frequent informeel overleg over zaken zoals toetskwaliteit, aanwijzing van examinatoren, inrichting van beoordelingsprocedures en fraude- en plagiaatmeldingen. Hierbij wordt nadrukkelijk toegezien op gelijke behandeling van studenten, ongeacht de instelling waarbij zij staan ingeschreven.

De inrichting van de kwaliteitsborging verschilt enigszins: aan de VU ondersteunt de toetskamer de examencommissie door controle op toetsen en beoordelingen, terwijl aan de UvA deze verantwoordelijkheid in handen van de examencommissie zelf ligt. De commissie wordt wel ondersteund door een toetscommissie bestaande uit toetsdeskundigen van de faculteit, die uitvoering geeft aan de kwaliteitscontroles van de toetsdossiers. Voor eindwerken wordt gewerkt met een gestandaardiseerde werkwijze met onafhankelijke eerste en tweede lezers en een mogelijke derde beoordelaar bij grote afwijking.

Opmerkelijk is dat er momenteel twee steekproeven plaatsvinden op de scriptiebeoordelingen – één per instelling. Daarmee biedt de huidige vorm van het gezamenlijke programma zelfs een extra stevige kwaliteitscontrole. De bevindingen uit deze steekproeven en uit de toetspraktijk worden vastgelegd in jaarlijkse verslagen, die een duidelijk onderdeel vormen van de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding.

Het panel constateert dat de borging van toetskwaliteit en diplomering binnen de masteropleiding Archaeology goed is georganiseerd. Hoewel formeel sprake is van twee afzonderlijke examencommissies – passend bij de gescheiden graden van VU en UvA – werkt men in de praktijk nauw en effectief samen. Hierdoor wordt een eenduidig systeem van toetsing en kwaliteitsbewaking gerealiseerd, waarin studenten gelijkwaardig behandeld worden, ongeacht hun inschrijving. Het panel waardeert de heldere inrichting van taken en procedures en ervaart de toetsborging als transparant, zorgvuldig en professioneel. Het panel ziet een positief effect van de huidige gezamenlijke organisatie: doordat beide instellingen jaarlijks steekproeven uitvoeren op eindwerken, ontstaat een extra stevige controle op de beoordeling van scripties. Tegelijkertijd wijst het panel erop dat verdere efficiëntie mogelijk is wanneer ook voor de master een volwaardige joint degree-vorm wordt nagestreefd, zoals voor de bachelor reeds in voorbereiding is. Dat zou het bestuurlijke stelsel verder vereenvoudigen.

Overwegingen

Het panel constateert dat het toetsbeleid en het systeem van toetsing van de masteropleiding Archaeology goed zijn doordacht en solide zijn ingebed in het onderwijsprogramma. De opleiding hanteert een breed palet aan toetsvormen dat aansluit bij de academische en professionele competenties die de master beoogt te ontwikkelen. De koppeling tussen leerdoelen, toetsvormen en eindkwalificaties is overtuigend uitgewerkt en wordt door studenten als transparant en inzichtelijk ervaren. Het panel waardeert daarnaast de eerste stappen die worden gezet om toetsing aan te passen aan GenAI-ontwikkelingen, en moedigt verdere uitwerking hiervan nadrukkelijk aan. De borging van toetskwaliteit en diplomering is goed georganiseerd. Ondanks de formeel gescheiden examencommissies wordt, mede dankzij identieke procedures en frequente afstemming, in de praktijk een effectieve gezamenlijke kwaliteitsbewaking gerealiseerd. De jaarlijkse dubbel uitgevoerde steekproeven op de beoordeling van eindwerken zorgen zelfs voor een extra sterke controle.

Het panel signaleert enkele aandachtspunten. Bij het Master Project, waarin een digitaal product met een scriptie wordt gecombineerd, bestaat het risico van onevenredige werkbelasting; de opleiding dient hier alert te blijven op een goede balans. Daarnaast beveelt het panel aan rubrics in te voeren voor de beoordeling van scripties, om de consistentie verder te versterken.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 3 voldoet.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Kwaliteit eindwerken

Het panel heeft zestien mastertheses beoordeeld en constateert dat deze in alle gevallen voldoen aan het niveau dat verwacht mag worden van een afstudeerwerk op masterniveau, met enkele uitstekende scripties. De eindwerken tonen aan dat studenten een duidelijke sprong maken ten opzichte van het bachelorniveau: zij voeren zelfstandig onderzoek uit, hanteren passende methoden en technieken en kunnen complexe vraagstukken kritisch analyseren. Het panel ziet dat studenten, in zowel de EMA- als de DAH-specialisatie, in staat zijn primaire bronnen en datasets te verwerken en deze overtuigend te koppelen aan archeologische en theoretische discussies. Het panel concludeert dat de beoogde leerresultaten worden behaald.

Alumnisucces

De masteropleiding Archaeology bereidt studenten voor op een loopbaan in de wetenschap, het erfgoedveld en de archeologische praktijk. Uit de gegevens blijkt dat de doorstroom naar vervolgoopleidingen beperkt is, aangezien de master zelf al het eindpunt vormt van de academische vorming binnen ACASA. Slechts een klein deel van de afgestudeerden kiest ervoor om door te stromen naar een promotietraject, maar deze groep is wel relevant als indicatie dat de opleiding een goede basis biedt voor een wetenschappelijke carrière. Het merendeel van de afgestudeerden vindt binnen korte tijd werk in de archeologische sector. Ongeveer 70% van de alumni treedt direct na afstuderen in dienst bij archeologische bedrijven, erfgoedinstellingen of musea. Zij zijn inzetbaar in uiteenlopende functies, zoals veldarcheoloog, projectleider, specialist materiaalonderzoek of beleidsmedewerker erfgoed. Concrete voorbeelden van werkgevers zijn RAAP, ADC ArcheoProjecten, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Allard Pierson en het Rijksmuseum van Oudheden. Daarnaast vinden alumni hun weg naar gemeentelijke archeologische diensten en onderzoeksinstellingen. Een kleiner deel van de afgestudeerden komt terecht in bredere sectoren waar academische vaardigheden gewaardeerd worden, zoals consultancy, educatie of de culturele sector. De opleiding merkt op dat de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden in Nederland sterk wordt beïnvloed door het KNA-stelsel, waarin een masterdiploma vereist is voor hogere functies in de archeologie. Het behalen van de master kwalificeert alumni voor de rol van archeoloog en maakt verdere doorgroei naar seniorfuncties in de praktijk mogelijk. Dit verklaart mede het hoge percentage studenten dat direct na afronding van de master instroomt in archeologische bedrijven en erfgoedorganisaties.

De internationale oriëntatie van het programma biedt daarnaast kansen buiten Nederland. Ongeveer 10–15% van de alumni vindt een vervolgfunctie of start een promotietraject in het buitenland, vaak bij universiteiten of onderzoeksprojecten in Europa. De Engelse taal als onderwijstaal, de internationale studentenpopulatie en de mogelijkheden om deel te nemen aan buitenlandse veldwerkprojecten dragen bij aan deze internationale mobiliteit. Alumni geven aan dat zij dankzij deze ervaring goed voorbereid zijn om te functioneren in internationale teams en onderzoekscontexten.

Het panel heeft een positief beeld van de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden van de masteropleiding Archaeology. Uit gesprekken met studenten en alumni blijkt dat zij zich goed voorbereid voelen op een loopbaan in de archeologische en erfgoedsector, mede dankzij de sterke academische vorming en de nadruk op zelfstandigheid in onderzoek. Het panel ziet dat alumni doorgaans snel passend werk vinden, waarmee wordt bevestigd dat de beoogde leerresultaten in grote mate worden gerealiseerd. Wel merkt het panel op dat aansluiting op het specifiek Nederlandse archeologische werkveld – waar KNA-certificering en

praktijkervaring een belangrijke rol spelen – voor sommige afgestudeerden nog een uitdaging kan vormen, vooral wanneer zij minder stage- of veldwerkmogelijkheden hebben gehad.

Overwegingen

Het panel constateert dat de gerealiseerde eindkwalificaties van de masteropleiding Archaeology aantoonbaar worden behaald. De beoordeelde eindwerken tonen een overtuigende groei naar masterniveau: studenten voeren zelfstandig onderzoek uit, verwerken primaire bronnen en koppelen hun analyses aan relevante archeologische discussies. Ook de arbeidsmarktpositie van alumni is sterk; zij vinden doorgaans snel passend werk binnen de archeologische en erfgoedsector, waarmee de opleiding haar doelstellingen realiseert.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 4 voldoet.

Eindoordeel

Het panel oordeelt dat de masteropleiding Archaeology voldoet aan alle standaarden. Het eindoordeel van het panel over de opleiding is om die reden positief.

Aanbevelingen

1. Maak expliciete keuzes in inhoud en positionering, zodat de opleiding – gezien afnemende personele capaciteit en verschuivende expertise – een realistische focus behoudt en ambitie en uitvoerbaarheid in balans blijven.
2. Herijk de positionering van de DAH-track door de erfgoedcomponent consequenter te integreren in meerdere onderdelen van het curriculum, of – indien dat niet wenselijk of haalbaar is – de benaming en communicatie van de specialisatie aan te passen, zodat het profiel helder aansluit bij de feitelijke onderscheidende kracht van de track, met name het digitale karakter.
3. Onderzoek hoe structurele uitbreiding van praktijk- en stagemogelijkheden kan worden gerealiseerd, zodat afgestudeerden niet alleen formeel maar ook daadwerkelijk zijn toegerust voor de Nederlandse archeologische beroepspraktijk.
4. Voer rubrics in voor scriptiebeoordeling om de consistentie en transparantie van de beoordeling verder te versterken.

Bijlage 1. Beoogde leerresultaten

Knowledge and understanding

K1. The student has insight into the key research methods in the field of study. These concern the theories and methods currently used for studying the material culture and historical frameworks of a specific period or region covered by the degree (see K2) (specialisation Mediterranean and European Archaeology) or the theoretical frameworks and methods that are currently used in digital and science-based archaeology and heritage studies (specialisation Digital Archaeology and Heritage).

K2. The student builds on previously acquired knowledge and in particular acquires insight into some specialist parts of the field of study and/or parts of (other) fields. The knowledge concerns the archaeology of the Mediterranean or Europe (specialisation Mediterranean and European Archaeology) or digital practices in archaeology, including 3D Visualisation and Virtual Reconstruction, and landscape archaeology (specialisation Digital Archaeology and Heritage).

K3. The student has a thorough understanding of the institutional organization of the professional field, its legal frameworks and the different roles and responsibilities of stakeholders.

Applying knowledge and understanding

A1. The student is able to independently carry out research in the field of study. The student is able to independently formulate questions with regard to the field of study, to operationalise those questions and represent them in a research plan.

A2. The student is able to assess the academic practice in line with the Netherlands Code of Conduct for Academic Practice (see the Netherlands Code of Conduct for Research Integrity on the website of the UvA: Academic Integrity).

A3. The student is able to answer scientific questions using knowledge of a specialism within the degree programme.

A4. The student can connect the scientific knowledge and insights gained in the field of study to social issues and apply them within a broader or multidisciplinary context.

A5. The student is able to do archaeological research on complex datasets, both individually and as part of a research team.

A6. The student is able to evaluate archaeological sources and data and reflect critically on archaeological research.

Specialisation specific end term for Digital Archaeology and Heritage:

A7. The student is able to identify, select and use suitable platforms for sharing research and teaching means.

Judgement

J1. The student can connect to recent scientific practise within the field of study, interpret and assess its results, and take up their own position within it.

J2. The student is able to assess relevant academic literature.

J3. The student is able to reflect on the implications of the insights in their own field of study for relevant institutional contexts and contemporary societal issues.

J4. The student is able to evaluate and reflect critically on ethical issues in archaeological research and in heritage management (specialisation Mediterranean and European Archaeology) or on legal and ethical issues relating to digital research, digital data and digital products (specialisation Digital Archaeology and Heritage).

Communication

C1. The student is able to report orally and in writing on independent research in a way that complies with the common academic conventions in the field of study.

C2. The student is able to present any scientific knowledge and insights gained during the degree programme and transfer them to an audience broader than the academic community.

Learning skills

L1. The student is able to work in a team and to provide and incorporate feedback in a constructive way.

L2. The student is able to reflect on their own position in the field of study of the degree programme, and on the knowledge that they have acquired and to identify areas of development.

L3. The student is able to independently formulate academic questions in Mediterranean or European Archaeology and select suitable datasets and methods to answer these in a coherent research plan (specialisation Mediterranean and European Archaeology) or archaeologically relevant and/or heritage-related research questions, and to answer these by means of digital techniques and methods (specialisation Digital Archaeology and Heritage).

Bijlage 2. Opleidingscurriculum

1MA Archaeology 2025-2026

Specialisations/Tracks: *European and Mediterranean Archaeology* and *Digital Archaeology and Heritage*

	Period 1	Period 2	Period 3	Period 4	Period 5	Period 6
<i>European and Mediterranean Archaeology</i>	Archaeology of the Roman Frontier (VU/6 EC) or Aegean Archaeology: emergence (UvA/6 EC)	Archaeology, Museums and the Public (UvA/6 EC)	Research Skills 2: Archaeological Reporting (UvA/6 EC) or Individual Internship (UvA or VU/6 EC)	Global Historical Archaeology (UvA/6 EC) or Mobility and Interaction in the ancient Mediterranean (VU/6 EC) AND Archaeology, Heritage and Society (VU/6 EC) or Provenience and Provenience in Archaeology (UvA/6 EC, in Period 5)		
Shared courses	Digitization of the Past and Present (UvA/6 EC)	Research Skills 1: Design and Data (VU/6 EC)	---	---		Master Thesis / Master Project (UvA or VU/18 EC)
<i>Digital Archaeology and Heritage</i>	Archaeology of the Roman Frontier (VU/6 EC) or Aegean Archaeology: emergence (UvA/6 EC)	3D Visualization and Virtual Reconstruction (UvA/6 EC)	Internship (4DRL/external) (UvA or VU/6 EC) or Research Skills 2: Archaeological Reporting (UvA/6 EC)	Digital Practice in Archaeology and Heritage (VU/6 EC) AND Internship (4DRL/external) (UvA or VU/6 EC) or Imaging and Assessing Landscapes (VU SPINlab/6 EC) or Provenience and Provenience in Archaeology (UvA/6 EC, in Period 5)		

Bijlage 3. Bezoekprogramma

Woensdag 29 oktober 2025

Locatie: UvA

12:00	12:15	Welkom / aankomst panel	
12:15	13:15	Intern overleg panel (incl. lunch)	
13:15	14:00	(Faculteits)management	
14:00	14:15	Pauze	
14:15	15:00	Studenten en alumni bachelor (incl. leden OC)	
15:00	15:15	Pauze	
15:15	16:00	Docenten bachelor (incl. leden OC)	
16:00	16:15	Intern overleg panel	
16:15	17:00	Rondleiding door de labs	
17:00	18:00	Intern overleg panel – opstellen bevindingen	

Donderdag 30 oktober 2025

Locatie: VU

08:30	09:00	Aankomst panel en intern overleg	
09:00	09:45	Studenten en alumni master (incl. leden OC)	
09:45	10:00	Pauze	
10:00	10:45	Docenten master (incl. leden OC)	
10:45	11:00	Pauze	
11:00	12:00	Examencommissies (VU en UvA)	
12:00	14:00	Intern overleg panel – opstellen bevindingen (incl. lunch)	
14:00	14:30	Eindgesprek management	
14:30	14:45	Pauze	
14:45	15:30	Ontwikkelgesprek	
15:30	16:00	Intern overleg panel	
16:00		Mondelinge terugkoppeling door panelvoorzitter	

Bijlage 4. Geraadpleegde materialen

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 16 eindwerken van de masteropleiding Archaeology bestudeerd. De gegevens van de eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Academion.

Daarnaast heeft het panel voor en tijdens het bezoek onder andere de volgende materialen geraadpleegd:

- Zelfevaluatie rapport masterprogramma Archaeology
- Teaching and Examination Regulations
- Curriculum overview
- Assessment plan
- Staff overview
- Thesis regulations
- Thesis assessment form
- Final project assessment form
- Course catalogue: UvA Master's in Archaeology | VU Master's in Archaeology.
- Beknopt kader studeren met een functiebeperking en/of chronische ziekte UvA
- Beleidskader GenAI UvA
- Kader Onderwijskwaliteitsbeleid UvA 2024
- UvA Onderwijsvisie
- Jaarverslagen examencommissies UvA & VU 2022-23 & 2023-24
- Jaarverslagen opleidingscommissies UvA & VU 2022-23 & 2023-24
- Kengetallen
- UvA kader toetsbeleid FGw
- VU SGW toetsbeleid
- VU toetskader
- Vakkenselecties